515: Evlilikte Cihad Şartı Koşmak Doğru mudur?

Ömer Faruk

17 Eyl, 2020

https://ilimvecihat.com

SORU

Esselamu aleykum ve rahmetullahi ve beraketuhu hocam. Ben mü'min bir bacınızım. Evlilik görüşmeleri yaptım. Fakat görüşme yaptıklarım arasında cihada soğuk bakan, önemsemeyen insanlar oldu. Benimde kalbimde istemsizce bir soğuma meydana geldi. Müslüman kanın dere olup aktığı şu dönemde, gidemiyorsa da, o dert ve kederle yanıp kavrulmasını isterim eşim olacak kişiden. Tabii her şeyin hayırlısı, nasip meselesi. Evlilik görüşmesinde cihad şartı koşmak doğru olur mu? Allah razı olsun.

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve berakatuh.

بسم الله الرحمن الرحيم، الحمد لله رب العالمين، والصلاة والسلام على رسولنا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

Nikah akdinden önce veyahut akit esnasında kadının ya da kadının yerine velisinin, koca olacak kimseye şart ya da şartlar koşup buna göre akit yapılmasında bir beis yoktur. Keza koca da kadına şart koşabilir.

Burada önemli olan, koşulan şartların şeriata muhalif olmaması, helali haram, haramı helal yapmaması ve evlilik hayatının maksatlarından, nikah akdinin zorunlu olarak beraberinde getirdiği haklardan birine aykırı olmaması gerekir. Mesela kadının adama, farz-ı ayn olan bir cihada gitmemesini veya kendisine itaat etmemeyi veya cinsel ilişkiye girmemeyi şart koşması gibi. Yine mesela adamın kadına, nafaka yükümlülüğünün düşmesini şart koşması gibi. Bütün bunlar makbul olmayan batıl şartlardır.

Yani koşulacak şart sahih ve makbul bir şart olmalıdır. Mesela kadının, şer'î ölçüler içerisinde olan eğitim ve öğrenimini tamamlamayı veya her ay bir defa anne ve babasını ziyaret etmeyi veya adamın sigarayı bırakmasını veya beldesinden başka bir beldeye taşınmamasını şart koşması sahih ve makbul olan şartlardır.

Evet, bir kadının evlilik görüşmesinde adama Allah yolunda cihad etmesini, cihadı terk etmemesini şart koşması şeriata uygun sahih bir şarttır. Bilindiği üzere bugün cihad farz-ı ayn'dır. Son derece önemli olan bu farzı nikah için ön şart olarak koşmak, Allah yolunda cihad eden bir koca ile yaşamayı istemek sahih olmaktan öte övülecek bir tutumdur. Bu farzın nasıl yerine getirileceği konusunda bu "makaleye" bakabilirsiniz.

Genel bir hüküm olarak; kadın tarafından koşulan sahih bir şartın kabulü üzere nikah akdi gerçekleşir ve sonra koca kabul ettiği bu şartı, bir mefsedet meydana gelmeyeceği veya karısının üzerindeki hakları zayi olmayacağı halde yerine getirmez, şarta bağlı kalmazsa, nikah sadece bununla bozulmamakla birlikte bu durumda kadın muhayyer bırakılır; ya nikahı feshetmek ister, bunun için meseleyi kâdı'ya arzeder ve kâdı'nın hükmüyle nikah feshedilir, isterse de bu durumu kabullenip şartından vazgeçerek evliliğini devam ettirir.

Kadın kocasının şarta muhalefet ettiğini bildiği halde bu durumu artık kabullendiği, şarttan vazgeçtiği görülüyor/anlaşılıyorsa o zaman kadının nikahı feshetme hakkı düşer.

Şayet koşulan şart batıl ise, bu şart üzerine yapılan nikah akdi geçerli olmakla beraber bu şarta itibar edilmeyip yok kabul edilir. Velev ki bu bir belgeye geçirilip imzalar atılsa bile bunun hiçbir önemi yoktur.

Ve'l-hamdu lillâhi Rabbi'l-âlemîn.